

DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

Maria Ghervas, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Galina Fortuna și Igor Fortuna în interesele Cătălinei Fortuna, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Fortuna, Ceciliei Ceban, Lucreției Vîșcu și a lui Nicolae Spînu împotriva Galinei Fortuna, Cătălinei Fortuna, lui Igor Fortuna și Svetlanei Tartacovschi cu privire la declararea nulității actului juridic și recunoașterea valabilității actului juridic ascuns, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Lidia Fortuna și reprezentantul acesteia, avocatul Andrei Tudorica, casată integral hotărârea Judecătoriei Drochia din 15 mai 2014 și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 26 martie 2010, Lidia Fortuna, Cecilia Ceban, Lucreția Vîșcu și Nicolae Spînu au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Fortuna și Cătălinei Fortuna cu privire la declararea nulității actelor juridice.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că în anul 2008, au încheiat cu pârâta Galina Fortuna un acord, prin care ultima a luat de la ei cu împrumut diferite sume bănești, cu condiția că acestea să fie restituite ulterior cu plata unei dobânzi.

Menționează că tot atunci, pârâta Galina Fortuna, știind că nu va putea restitui sumele împrumutate, întru eschivarea de la plata forțată a acestora, a înstrăinat bunurile sale nepoatei Cătălina Fortuna, născută la 22 aprilie 2004.

Consideră că înstrăinarea bunurilor de către pârâta Galina Fortuna nu a avut scopul transmiterii acestora unei alte persoane, ci de a se eschiva de la răspunderea materială față de creditori, iar actele încheiate au un caracter fictiv.

Prin urmare, solicită declararea nulității actelor juridice, prin care pârâta Galina Fortuna a înstrăinat Cătălinei Fortuna următoarele bunuri: terenurile agricole cu nr. cadastrale 3614000.062, 3614000.062.01, 3614000.062.02, 3614000.062.03, 3614200.629, 3614200.629.01, 3614200.629.02, 3614200.629.03, 3614200.629.04, 3614200.629.05, 3614200.629.06,

3614200.629.07, 3614200.629.08 și 3614200.630 și casa de locuit din s. Chetrosu, r-nul Drochia, cu teren și acareturi.

La 06 decembrie 2011, Lidia Fortuna, Cecilia Ceban, Lucreția Vișcu și Nicolae Spînu au depus împotriva Galinei Fortuna, Cătălinei Fortuna și lui Igor Fortuna o cerere de chemare în judecată suplimentară, solicitând anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna, care a acționat din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna (f. d. 64, 65 vol. I).

La 04 februarie 2014, Lidia Fortuna și Lucreția Vișcu au depus o cerere de modificare și concretizare a acțiunii, în care au indicat în calitate de pârâți pe Galina Fortuna, Igor Fortuna, Cătălina Fortuna și Svetlana Tartacovschi și prin care au solicitat recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a magazinului din s. Chetrosu, r-nul Drochia și a terenului aferent acestuia cu suprafața de 0,02 ha, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna la 11 mai 2005 și încasarea cheltuielilor de judecată, invocând că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, Svetlana Tartacovschi a vândut minorei Cătălina Fortuna, reprezentată de către tatăl acesteia, Igor Fortuna, magazinul și terenul aferent acestuia din s. Chetrosu, r-nul Drochia, însă probele anexate la materialele dosarului confirmă că, de fapt, bunurile enunțate au fost cumpărare prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005 de către Galina Fortuna (f. d. 246-248, vol. II).

Ulterior, Lidia Fortuna, Cecilia Ceban, Lucreția Vișcu și Nicolae Spînu și-au concretizat pretențiile, solicitând anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna, care a acționat din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna și recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a magazinului din s. Chetrosu, r-nul Drochia și a terenului aferent acestuia cu suprafața de 0,02 ha, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna la 11 mai 2005.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 15 mai 2014 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2014 a fost admis apelul declarat de către Lidia Fortuna și reprezentantul acesteia, avocatul Andrei Tudorica, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă, a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005 încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna în interesele minorei Cătălina Fortuna și a fost recunoscut valabil contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005 încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna și au fost încasate de la Galina Fortuna și Igor Fortuna în beneficiul Lidiei Fortuna cheltuielile de judecată în sumă de 1984 lei.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2015 a fost indicat în dispozitivul deciziei din 23 decembrie 2014 a sintagmei că instanța de apel a examinat și a admis cererea de apel declarată de Lidia Fortuna și avocatul Andrei Tudorica în interesele Lucreției Vișcu și ale lui Nicolae Spînu.

La 25 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, Galina Fortuna și Igor Fortuna în interesele Cătălinei Fortuna au declarat recurs împotriva deciziei

instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenții, în motivarea recursului, au indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

Menționează că instanța de apel, examinând pricina, a concluzionat precum că încheierea contractului de către Igor Fortuna în interesele minorei Cătălina Fortuna a avut loc în scopul eschivării recurente de la restituirea datoriilor conform contractelor de împrumut și încasării forțate a sumelor bănești prin hotărâri judecătorești.

Consideră că la examinarea pricinii, instanța de apel a încălcat dreptul la proprietatea privată a minorei Cătălina Fortuna.

Susțin că contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, declarat nul de către instanța de apel, a fost semnat la 11 mai 2005 și construcțiile accesorii amplasate pe terenul aferent au fost date în exploatare la 02 august 2006, iar sumele de bani împrumutate de Lidia Fortuna, Lucreția Vișcu și Nicolae Spînu au fost primite de către Galina Fortuna după întocmirea actelor juridice declarate nule. Acest fapt a fost constatat de prima instanță prin hotărârea din 15 mai 2014, în care s-a reținut ca probă pertinentă decizia Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014 pe cauza penală în privința Galinei Fortuna, condamnată de către Judecătoria Donușeni în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal.

Afirmă că necâtând la faptul că decizia Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014 a fost casată, cauza fiind trimisă la rejudecarea în Curtea de Apel Bălți, intimații nu au prezentat careva probe, care ar confirma că la data semnării contractului de vânzare-cumpărare și la data întocmirii procesului-verbal de recepție finală din 02 august 2006, Galina Fortuna, Igor Fortuna și Cătălina Fortuna aveau datorii față de aceștia.

Invocă că instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile art. 559 alin. (1) și ale art. 221 alin. (2) din Codul civil.

Mai invocă că instanța de apel a încălcat dreptul la apărare al Galinei Fortuna de către avocatul Iulian Paciurca, care la 22 decembrie 2014, a înregistrat cererea de amânare a ședinței de judecată din 23 decembrie 2014 în legătură cu participarea acestora pe alt dosar la Curtea Supremă de Justiție, însă instanța de apel a indicat în decizie precum că ei au fost citați, dar nu s-au prezentat, neindicând motivul neprezentării și/sau examinării în lipsa părților.

Consideră că în asemenea circumstanțe, instanța de apel a încălcat art. art. 20 și 26 din Constituția RM.

Prin referința depusă la 22 mai 2015, Lidia Fortuna și Lucreția Vișcu au solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 15 iulie 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și

care urmează a fi respins cu menținerea deciziei și deciziei suplimentare ale instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Lidia Fortuna, Cecilia Ceban, Lucreția Vișcu și Nicolae Spînu au solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna, care a acționat din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna și recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare din 11 mai 2015, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia netemeinicie acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Lidia Fortuna și avocatul Andrei Tudorica în interesele Lucreției Vișcu și ale lui Nicolae Spînu, a ajuns la concluzia temeinicei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea, a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna în interesele minorei Cătălina Fortuna și a recunoscut valabil contractul de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este una întemeiată și legală.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că pe parcursul a mai multor ani, intimații Lidia Fortuna, Cecilia Ceban, Lucreția Vișcu și Nicolae Spînu au împrumutat recurentei Galina Fortuna diferite sume bănești, cu condiția că sumele să fie restituite cu plata unei dobânzi, însă ultima nu le-a restituit sumele împrumutate.

De asemenea, s-a constatat că la 11 mai 2005, între Svetlana Tartacovschi, în calitate de vânzător și Igor Fortuna, care a acționat din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat imobilul folosit în calitate de obiect comercial – magazinul cu suprafața totală de 96,9 m. p. și terenul aferent acestuia cu suprafața de 0,02 ha din s.Chetrosu, r-nul Drochia.

Conform art. 221 alin. (2) din Codul civil, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul. Referitor la actul juridic avut în vedere de părți se aplică regulile respective.

La caz, se reține că o condiție esențială la încheierea contractelor civile, inclusiv la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare este existența a două părți, care urmează a fi identificate prin atributele lor și prin voința exprimată la încheierea contractului respectiv. Or, reieșind din prevederile art. 666 din Codul civil, contractul reprezintă un acord de voință.

Astfel, în cazul contractului de vânzare-cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, părți ale contractului sunt nemijlocit subiectele de drept, care și-au exprimat acordul de voință.

Din materialele dosarului rezultă că contractul de vânzare-cumpărare din 11 mai 2005, prin care Svetlana Tartacovschi a vândut lui Igor Fortuna, care acționa din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna, imobilul amplasat în satul Chetrosu r-nul Drochia, a fost încheiat, de fapt, între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna, care a și semnat respectivul contract.

Faptul că contractul de vânzare-cumpărare enunțat a fost semnat de către Galina Fortuna se confirmă prin declarația lui Igor Fortuna din 12 mai 2005, prin care acesta a recunoscut și acceptat condițiile contractului semnat de către Galina Fortuna în interesele copilului minor, Cătălina Fortuna, însă aceasta nu avea împuternicirile corespunzătoare la semnarea acestuia (f. d. 25, vol. II).

De asemenea, acest fapt se confirmă și prin scrisoarea notarului public Dina Ghedreuțan nr. 54 din 13 octombrie 2010 și prin încheierea de cercetare a informației telefonice, plângerii nr. 4468 din 08 octombrie 2010, emisă de către OOS a SOP a Comisariatului raional de poliție, locotenent de poliție, D. Zubco la 14 octombrie 2010 (f. d. 23, 24, vol. II).

La caz, se mai reține că actele pricinii denotă faptul că după încheierea contractului de vânzare-cumpărare enunțat, la 29 iulie 2005, Galina Fortuna a fondat Întreprinderea individuală „Fortuna Galina” și a desfășurat activitatea de întreprinzător în acest imobil, prestînd servicii comerciale.

Totodată, la materialele dosarului au fost anexate un șir de acte ale administrației publice locale, ce se referă la imobilul în litigiu și, anume, deciziile Consiliului sătesc Chetrosu nr.04/10 din 01 iunie 2005 și nr. 02/10 din 31 martie 2006, certificatul de urbanism nr. 7/1 din 16 ianuarie 2006, scheme de amplasare, planuri cadastrale, procesul-verbal de recepție finală nr. 23/1 din 02 august 2006, care au fost eliberate pe numele Galinei Fortuna.

De asemenea, actele pricinii denotă faptul că la momentul actual, magazinul procurat de către Galina Fortuna a fost reconstruit și lărgit de către ultima și este format din trei construcții și, anume, construcția comercială cu suprafața de 190 m.p., cu nr. cadastral 3614000.062.01, construcția subterană cu suprafața de 20,3 m. p., cu nr. cadastral 3614000.062.02 și construcția accesorie cu suprafața de 13,1 m.p., cu nr. cadastral 3614000.062.03.

Prin urmare, circumstanțele enunțate confirmă cu certitudine adevăratul proprietar în sens larg al cuvântului și posesor nemijlocit al imobilului cumpărat și faptul că contractul de vânzare-cumpărare din 11 mai 2005, prin care Svetlana Tartacovschi a vândut lui Igor Fortuna, care acționa din numele și în interesul copilului minor Cătălina Fortuna, imobilul amplasat în s. Chetrosu r-nul Drochia este unul simulat, cu scopul de a ascunde un alt contract de vânzare-cumpărare cu adevăratul cumpărător, Galina Fortuna.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel temeinic și legal a admis acțiunea, a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr.5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Igor Fortuna în interesele minorei Cătălina Fortuna și a recunoscut valabil contractul de vânzare-

cumpărare nr. 5353 din 11 mai 2005, încheiat între Svetlana Tartacovschi și Galina Fortuna, iar recurenții în cererea de recurs nu au invocat nici un argument, ce ar răsturna concluzia instanței de apel.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Galina Fortuna și Igor Fortuna în interesele Cătălinei Fortuna.

Se menține decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 12 ianuarie 2015 și decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Fortuna, Ceciliei Ceban, Lucreției Vișcu și a lui Nicolae Spînu împotriva Galinei Fortuna, Cătălinei Fortuna, lui Igor Fortuna și Svetlanei Tartacovschi cu privire la declararea nulității actului juridic și recunoașterea valabilității actului juridic ascuns.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Ion Corolevschi